

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

D. Eckivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

COLLATIO XIX.

in pane essentialiter esse, & præcedentia uerba ad hoc cogit, quod nos aliter intelligamus. Nam dñs dixit. Si uos hoc scandalisat, quid si uidebitis filium hominis ascendentem, ubi prius fuerat, spiritus est qui uiuificat, caro nihil prodest. Hic docemur, quia dñs in cœlum ascendit, quod spiritualiter eum, ex sua diuina uirtute in cognitionem suæ maximæ clementiæ in incarnatione eius ducamur, & cibari debemus.

Ultimo, dictū Math. xxiiij. ubi habet. Si quis uobis dixerit, ibi est Christus uel illic, credere non debetis, ibi dixit neq; Zwinglio, neq; Luthero credendū, adūgere potuisset, neq; Oecolampadio, neq; Eckio, neq; Pontifici Romano, sed uerbo Dei, a quocunq; dicatur. Et quum bene dixerit illic doceri regnū Christi in fide, uellem nos Christi regnū in fide bene intelligere unanimiter, sicq; intellectus diuersitas statim cessaret, regnū Dei in nobis est. Sed notissimū est, cum quanta iactura homines hactenus spem suā collocarint in exteriora. Et quod ibi de falsis prophetis dicit, in ultimis diebus exsurretis, sciunt omnes scripturarū experti, quod cōmuniter per ultima tempora intelligit tēpus, ab Apostolis usq; ad aduentum dñi. A temporibus equidē Iohannis, multi fuerunt antichristi, & usq; nunc semper aliqui falsi inuenti. Qui autē falsos a ueris prophetis nititur discernere, perspiciat, qui in sua doctrina diligenter inquirat honorem Dei patris, plus supra se dem & charitatē tendat, pluris reputet diuina mandata, quā humana. Hī autē merito inter falsos doctores censentur, qui hæc non faciunt. Etiam in dicto habet aduentus domini nostri in extremo die, per quod monemur aduentum eius corporalem in magno die iudicij expectare. Velit Deus, quod tunc illi cum gaudio obuiam ueniamus; Amen.

D. ECKIUS.

In nomine tuo dñe Ihesu Christe. Quum D. Oecolampadius extra scripturas induxit, semper in ecclesia fuisse aliquos suæ opinionis, necesse mihi fuit ostendere, quō per Concilia fuerint

CONCLUSIO PRIMA.

fuerint reiecti, ipse uero quia ad concilioꝝ contemptū, de eis dicit quod aberrarint, sicut in Chrysostomo & Athanasio est uidere. Breuiter dico Concilia uniuersaliter, & ordinate congregata nunq̄ errauerūt in caussa fidei, sed hoc extra nostrū articulū est, post hæc libēter per me tenendū contra doctōrē pro speciali articulo. Hæc enim non fuerunt Concilia, quæ Athanasium & Chrysostomum auersati sunt, sed acephalæ congregationes & conuenticula.

Libellum suum demitto.

Quia tamen proponit præsentia sacri corporis Christi, in contemplatione deuotionem non augere. Breuiter dico, ut sepius audistis, nullo Christiano suadebit, corpus Christi præsens non plus incitare ad maiorē deuotionē, quā panis pistorius, & quum nos cōtemplamur eius diuinū honorem & maiestatem quam habet gloriā dico patris uerum est, eam gloriā sub sacramēto nobis non apparere, & si Christiano sufficiat ut simul contempletur, gloriā Christi in cœlo, & humilitatem ac misericordiā Christi in sacramento, quippe quod se in cibum dederit sacramentalem.

Arguit ultra in scripturis dūtaxat duos nos legere corporales dñi aduentus. Dico si hoc modo diceret dñs meus doctor duos legimus uisibiles aduentus dñi, acceptari hoc posset aliq̄ in sensu, aliq̄ id non sumus admissuri nisi sacras adducat lites.

Quia tamen post hæc Christi uerba, Hoc facite in meam cōmemorationem, uult ut figuratū probent sermonē, quum memoria rei sit absentis. Hoc argumentū soluere me docuit doctor, quum dixit Paulum hæc uerba clarius exposuisse, memorari esse in nuntiatione mortis Christi, at nunc Christus in sacramēto non moritur. Quamobrem nos cum præsentis sacro corpore adhuc memoriā habemus præcedentis mortis & passionis Christi.

Quia tamen ostendit figuratū sermonē supra panē extēdi, & non supra corpus. Dico in his uerbis, Hoc est corpus meū,

○

COLLATIO XIX.

(recte si eius uerba intellexi & scripta) uerbulū hoc corpus si gurate accipi, cuiq; prudētī censendū offert, quid consequatur ex sequentibus uerbis, quod pro uobis tradetur.

Vltimo maētationis ratione opinatā suā interpretationem adhuc tollerandā, quippe quod cōmune sit nomen, bene autē diuinitatis in sacris literis zebah sacrificare siue offerre significare, nec cōmune est nomen pro maētatione, de quo me remitto ad uerba notariorū, quumq; græcus sermo ad sacrificandum seu offerendū indicet, uult ipse uerū fontem inspicere, quasi septuaginta interpretes in hebraica lingua nati, maternā linguam non intellexerint, satis nobis est, hebræū, græcū, & latinum, sed & uetus germanū pro oblatiōe seu sacrificio exponere. Quare oēs intelligere possunt Zwingliū immerito & inique ac cæca pōpa corā oībus sacerdotib; linguarū ignariis illo abducere eos sic uel sic in hebræo aut græco haberi.

Post hæc omnia contra conditionem & usum disputantiū D. Oecolampadius post inductionē opinati figurati sermonis iterum in manus assumpsit argumenta, hesternō die mane facta principio dicens, argumenta esse Christi, non Zwinglij. Ad quod ego dico Christū nulla unq; argumenta fecisse cōtra uenerabile sacramentū, sed Zwingliū ex uerbis Christi male intellectis. Et ego quum ad primū Christum, scilicet in cælo sedere responderim, & eum in cælo esse, & nihilominus in præsentia, sicut & ipse met doctor in suo libello docuit, in illo nos non curiosos esse debere, iuxtaq; dicit me non probasse responsionem meam. Dico oppositū inueniri apud notariorum scripta.

Ratione omnipotentia dicit nullam habere consequentiam, deum hoc posse, ergo hoc facit uerū quidem, sed & hæc hīsq; similia argumenta apud Christianos non audiuit. Hoc autē cogit Deus hoc facere potest, & ipse uerax hoc dicit, ergo hoc facit, sicut & dominus Ihesus dixit, Hoc est corpus meū. Ipse autē & si prius dixerit, me non probare mea, conat tamen

CONCLUSIO PRIMA.

nihilominus mea probata refutare, primam de anima secundum naturalem intellectū. Primo dicit in phisica se nō legisse hanc similitudinem, satis mihi est diuinos doctores hanc similitudinem inducere, melius fortasse intellexisset de speculo similitudinem, quam in suo libello posuit, ubi unicus homo in multis speculis multipliciter uidetur, ego autem rem manere sino apud antiquorum doctorum similitudinem.

Nūtitur quoque meam similitudinem inaudito sermone reijcere, corporalia dicens in corporaliū similitudinem inducenda, & spiritalia in spiritaliū, hæc pulchra res esset, necesse ob id esset interire maiorem partem prædicationum domini nostri Ihesu, quum dominus contra hanc nouam regulam doctoris regnum cœlorum terrenis rebus compararit, sicut Matth. xxvi. sicut & in alijs notum est, quare adhuc mea similitudo in suo robore perstat.

Alteram probationē meā, dñm Ihesum una fuisse in cœlo & apud Paulū in Damasco, hanc doctor reijcit dicens quidē Ihesum cum Paulo loquutū, sed Paulus Corinthiis scribens, non aliter eum uidit, quā ut Steffanus in cœlo Actu. vii. si ad horum ueritatē scripturas doctor adportaret, crederemus ei, quia aut ex proprio capite loquit, si namus sua dicta sermonē esse. Nunc quod a me exposcit probationē, mea dicta probabo. Paulus Corinthiis scribit, dñm Ihesum uisum post suā resurrectionem Petro, undecim Apostolis, & plus quā quingentis fratribus, & Iacobo, & ultimo sibi, at nūc notū est priores, de quibus Paulus loquit, dñm præsentem uidisse, sed & Paulus de sua uisione, absq; ulla loquitur differentia, ideoque oportet quod & ipsum præsentē sit intuitus. Hoc nāq; clara uolunt uerba Pauli & Lucae, nullus enim cōminiscit eum in cœlum suspexisse, textus in q̄ dicit, eos qui apud se erāt coadiutores nihil uidisse, sed & Paulum nihil magis uidisse. Si igit cum eo loquutus est, & Paulus eum uiderit, subinfert sermonis conditio & natura in lumine Paulum Ihesum uidisse.

COLLATIO XIX.

Secundo, nulla urgente causa adhuc uerba Christi, Caro nihil prodest, uult de Christi sacro corpore intelligere, quam uis non credā id illum corde moliri, ut benedictū Christi corpus quicquid nihil profit. Ad iam datā glossam, sua glossa quā addit uerbo Dei, ex suo proprio est capite & etiā Zwinglij, contra quod omnes suæ partis & met ipse clamant, uerbo dei neque addendū neque adimendū. Vnicū oportet ut dicam, quū doctor ipse, sed & Zwinglius tam firmū suum fundamentū in hæc uerba statuāt, quod & eorū opinione impossibile censent perstare. Hoc enim irrefragabile est, quod significatur seu figuratur, utilius esse figura hoc figurante. Quumque (ut ipsi dicunt) panis eorū dñi, utilis est in ecclesia, & figura est sacri corporis Christi, oportet ut ex eo sequatur, uel uniuersa rumpantur, ut sacrū Christi corpus significatū etiam utile sit, quomodo ergo uel possunt uel sciunt hæc uerba, Caro non prodest quicquid, de sacro Christi corpore intelligere, sed ut uideatur suam deductionē meam responsionē non infringere. Dico ad primū, quum inducit sacrū Christi corpus non esse corporalem cibū, ita dico, non esse cibū corporalē, scdm intellectū Capharnaitarū, qualis est ex maccellis caro, & sicut dicitur gentes esse quosdā homines manducantes, sed sacramentalis est cibus, & ut ille cibus sit utilis, necesse est ut & spiritaliter manducet, sicut de hoc cibo omnes doctores communiter loquunt. Quia tamen dñs meus doctor aliam adportat glossam, hanc ego non accepto nisi sacrarū literarū testimonio sultam. Quod aut uerbis curiose irrepit, meā responsionem dicens scdm Lutheranā glossam esse, quasi D. Eckius illam ex Luthero didicerit. Non, non, hoc errorū omnium magistro non egeo, intellectū meū sacris literis firmaui, in quo huius damnati hæretici Lutheri mihi opus non erat, apud inquit Chrysostomū ceterosque doctores hæc bene reperi, qui & causam reddit quare Christus dixerit. Quum uideritis filiū hominis ascendentem &c. Judæi namque in duobus scandalisabant.

Primo

CONCLUSIO PRIMA.

Primo quia dixerat, quod de caelis descendisset. Secundo quia dixerat de carnis suae manducatione, quae ambo duo scandala breuibus semouit, eo quod suam ascensionem ostendit in caelum, reijciens carnalem intellectum, & non sanctum corpus suum.

Vltimo circumire tentat meam responsionem datam ex Matth. xxiiij. dicens, credi non debere Zwinglio, Oecolampadio, D. Eckio, nec Pont. Romano, sed uerbo Dei dumtaxat, ad haec ex mea parte respondeo, ubi a me Deus suam gratiam retraheret (quod ne fiat, deum rogo per suam misericordiam) quidam loquerer uel scriberem, contra sanctam catholicam ecclesiam, quemadmodum & Zwinglius, & dominus meus doctor faciunt, tunc mihi non credendum censeo. Quam diu autem illud dixerim, quod mecum dicit catholica ecclesia, tunc mihi credi non debet, sed ecclesiae. Illud autem, cuius meminit semper fuisse pseudo prophetas. Ita dico, sed quanto plus adpropinquat tempus antichristi, tanto illorum plures fiunt & exurgunt. Quo omnino christiano iam spero cognitissimum est, obiectis suis me satis fecisse conclusionem quoque meam, secundum catholicam ecclesiae opinionem de uenerabili sacramento, adhuc erectam persistere, apud haec rem manere sinens.

D. OECOLAMPADIUS.

Dilecti Christiani, causa fini adpropinquat, opusque uideo breuioribus uerbis, cuius me diligentem exhibebo, nihil ego dixi in Concilio contemptum, sed ad uerbi Dei promotionem, & illud ubi non cognoscitur, in suspectum abeunt uniuersa concilia, posuntque & reprobis & malis dicere se in spiritu sancto congregatos.

Secundo, adhuc non admitto nudam corporis praesentiam, praecipue inuisibilem augere posse deuotionem, fundam me in dicto Christi, utile uobis (inquit) est si abiero. Nisi enim abiero, paracletus non ueniet, uera & interior deuotio, oportet ut sit ex spiritu sancto, uisibilia tamen necessario nos monent, & in exterioribus incitant. Sicut & exterius uerbum ac sacramenta nos incitant, quasi spiritus deuotionem operaretur, prout uult.

O iij